

Spis treści

Wstęp	7
1. Jak żyć?	9
Leszek Kołakowski, <i>O tolerancji</i> (fragmety <i>Mini-wykładów o maxi-sprawach</i>)	9
Mój język – mój świat – Co już wiemy o zdaniach złożonych?	14
Jan Twardowski, <i>Oda do rozpacz</i>	15
Adam Mickiewicz, <i>Lilije</i>	16
Mój język – mój świat – Wypowiedzenia wielokrotnie złożone	27
Adam Mickiewicz, <i>Świtezianka</i>	29
Warsztaty pisania – Rozprawka	35
Apokalipsa świętego Jana (Biblia, fragmenty)	39
Czesław Miłosz, <i>Piosenka o końcu świata</i>	39
Mój język – mój świat – Jeszcze raz o wypowiedzeniach wielokrotnie złożonych	41
Czesław Miłosz, <i>Który skrzywdzisz</i>	43
Czesław Miłosz, <i>Wiara</i>	44
Czesław Miłosz, <i>Nadzieja</i>	44
Stawomir Mrozek, <i>Lew</i>	47
Odrobina interpunkcji – Interpunkcja w zdaniach wielokrotnie złożonych	50
Jan Kochanowski, <i>Czego chcesz od nas, Panie</i>	51
Mój język – mój świat – Archaizmy	53
Zbigniew Herbert, <i>Przestanie Pana Cogito</i>	55
Natan Tenenbaum, <i>Modlitwa o wschodzie słońca</i>	58
Mój język – mój świat – Mowa zależna i niezależna	60
Święty Paweł, <i>Miłość nieprzyjaciół</i> (Biblia, fragmenty)	63
Paulo Coelho, <i>Alchemik</i> (fragmenty)	65
Chwila refleksji – Isaak B. Singer, <i>Korespondent</i> (fragmenty)	68
2. W co wierzę – nieustanne wybory	71
Jan Parandowski, <i>Dzieje rodu Labdakidów</i> (fragment <i>Mitologii</i>)	71
Arystoteles, <i>O tragedii</i> (fragmenty <i>Poetyki</i>)	74
Sofokles, <i>Antygona</i> (fragment)	75
Mój język – mój świat – O nazwach miejscowych	81
Gabriela Pauszer-Klonowska, <i>Dziedziczka Ludwinowa</i> (fragmenty powieści <i>Pani Eliza</i>)	82
Mój język – mój świat – Jak odmieniać nazwy miejscowe?	86
Joanna Olczak-Ronikier, <i>W ogrodzie pamięci</i> (fragmenty)	88
Szczypta ortografii	94
Tadeusz Różewicz, <i>Prawa i obowiązki</i>	95
Mój język – mój świat – Etyka językowa	96
– Etykieta językowa	97
– Kultura języka	99
Warsztaty pisania – Podanie	102
Chwila refleksji – Jostein Gaarder, <i>Człowiek skazany jest na to, by być wolnym</i> (fragmenty powieści <i>Świat Zofii</i>)	104

3. Uczucia	106
William Szekspir, <i>Romeo i Julia</i> (fragmenty)	106
Mój język – mój świat – Zdrobnienia	115
– Spieszczenia	116
– Zgrubienia	118
Szczypta ortografii	120
Cyprian Norwid, <i>W Weronie</i>	121
Mój język – mój świat – Nazwy osobowe	124
Jonasz Kofta, <i>Co to jest miłość</i>	125
Mój język – mój świat – Nazwiska żon i córek	126
Bolesław Prus, <i>Kamizelka</i> (fragmenty)	127
Mój język – mój świat – Odmiana nazwisk	133
Jan Parandowski, <i>Orfeusz i Eurydyka</i> (fragment <i>Mitologii</i>)	134
Bolesław Leśmian, <i>W malinowym chrusniaku</i>	136
Szczypta ortografii	138
Jan Andrzej Morsztyn, <i>Do trupa</i>	139
Mój język – mój świat – Synonimy	141
– Homonimy	143
Leopold Staff, *** [<i>Więc można kochać...</i>]	144
Mój język – mój świat – Antonimy	145
Warsztaty pisania – Curriculum vitae	146
– List motywacyjny	148
Chwila refleksji – Daniel Goleman, Po co nam emocje? (fragmenty rozprawy <i>Inteligencja emocjonalna</i>)	149
4. Zachwyt nad życiem, przyrodą, sztuką	151
Wisława Szymborska, <i>Nic dwa razy</i>	151
Mój język – mój świat – Znów zapożyczenia	153
Leopold Staff, <i>Wysokie drzewa</i>	153
Kazimiera Iftakowiczówna, <i>Noc</i>	155
Miron Białoszewski, „ <i>Ach, gdyby, gdyby nawet piec zabrali!</i> ” <i>Moja niewyczerpana oda do radości</i>	156
Miron Białoszewski, <i>Namuzowywanie</i>	157
Mój język – mój świat – Neologizmy	159
Wisława Szymborska, <i>Niektórzy lubią poezję</i>	161
Mój język – mój świat – Związki frazeologiczne	162
Jan Twardowski, <i>O wróblu</i>	164
Jan Twardowski, <i>Mrówko ważko biedronko</i>	165
Mój język – mój świat – Związki frazeologiczne Jeszcze raz	166
Stanisław Lem, <i>Dzienniki gwiazdowe: podróż siódma</i> (fragmenty)	167
Mój język – mój świat – O akcencie i intonacji	172
Stawomir Mrozek, <i>Wesele w Atomicach</i>	174
Mój język – mój świat – Dialektyzmy, regionalizmy	179
Chwila refleksji – Jan Twardowski, Budzić nadzieję. <i>Abecadło dziewięćdziesiątka</i> (fragmenty)	181

5. W świecie kultury	182
W świecie kultury masowej	185
Szczypta ortografii – Ortograficzne kłopoty z zapożyczeniami	195
Mój język – mój świat – Manipulacja językowa	197
Kultura i sport	199
Krzysztof Zuchora, <i>Sport w poezji i prozie</i>	200
Warsztaty pisania – Reportaż	203
Chwila refleksji – Krzysztof Zanussi, <i>Telewizja i my</i>	205
6. W świecie lektur	207
Bohaterowie czasów wojny – Miron Białoszewski, <i>Pamiętnik z powstania warszawskiego</i> (fragmenty)	207
„Postuchajcie opowiadania o Alku, Rudym, Zośce i kilku innych cudownych ludziach...” – Aleksander Kamiński, <i>Kamienie na szaniec</i> (fragmenty)	213
Mój język – mój świat – Szyk wyrazów w zdaniu	216
Ocalona z Holocaustu – Halina Birenbaum, <i>Życie jako nadzieja</i> (fragmenty)	219
Warsztaty pisania – Artykuł	227
Człowiek wobec zagrożenia – Ryszard Kapuściński, <i>Wojna futbolowa</i> (fragmenty)	228
Słowniczek	234
Źródła cytowanych utworów	238
Wykaz słowników	240